

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 януари 2018 г.
(OR. en)

5285/18

MOG 4
CFSP/PESC 34
IRAQ 3

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	22 януари 2018 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	5283/18 MOG 3 CFSP/PESC 33 IRAQ 2
Относно:	Заклучения на Съвета относно Ирак - Заклучения на Съвета (22 януари 2018 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Ирак, които бяха приети на 3591-вото заседание на Съвета, проведено на 22 януари 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ИРАК

Съвет по външни работи, 22 януари 2018 г.

1. ЕС приветства народа на Ирак, правителството и силите за сигурност на страната за териториалното поражение на Даиш, осъществено с подкрепата на Световната коалиция срещу Даиш, на която член е и ЕС.
2. ЕС потвърждава отново ангажимента си за стабилно партньорство между ЕС и Ирак, основано на Споразумението за партньорство и сътрудничество, както и за подкрепа на иракските власти на етапа на възстановяване и в борбата срещу основните политически, социални и икономически източници на нестабилност. ЕС призовава всички заинтересовани страни в Ирак да работят заедно по мирен и отговорен начин и в дух на сътрудничество за разрешаването на тези въпроси, като положат основите на една приобщаваща държава, осигуряваща политически, икономически и социални възможности за всички, и консолидират последните военни успехи в борбата срещу Даиш.
3. Съветът припомня своите заключения от юни 2017 г. и приветства приложеното съвместно съобщение на върховния представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Европейската комисия, в което се определят елементите за стратегия на ЕС за Ирак. Съветът подкрепя изцяло целите и предложения политически подход, които са очертани в съобщението, и изразява съгласие, че на този етап от съществено значение е бързото изпълнение, така че да се запази набраната след освобождаването от Даиш динамика за изграждане на по-добро бъдеще за Ирак. Съобщението, заедно с настоящите заключения, представлява стратегията на ЕС за Ирак. Като се имат предвид множеството предизвикателства, ЕС ще работи за едновременното постигане на всичките си стратегически цели в Ирак. Тези цели са съсредоточени върху следните ключови области:

- а) Запазване на единството, суверенитета и териториалната цялост на Ирак, както и на неговото етническо и религиозно многообразие**
4. ЕС изтъква отново своята постоянна и твърда подкрепа за единството, суверенитета и териториалната цялост на Ирак, както и своя категоричен и активен ангажимент за запазване на мултиетническия, мултирелигиозен и мултиконфесионален характер на иракското общество, включително защитата на малцинствените групи, въз основа на връзката между обща национална идентичност и приобщаващо гражданство.
5. ЕС призовава правителството на Ирак и регионалното правителство на Кюрдистан да вземат активно участие в конструктивен и насочен към постигането на резултати диалог по неотложните проблеми, като осигурят основа за по-подробно обсъждане на всички нерешени въпроси и за изграждане на по-стабилни и взаимноизгодни дългосрочни отношения, основани на пълното прилагане на конституцията на Ирак, включително нейните разпоредби относно автономията на Кюрдистан. ЕС е убеден, че този диалог, основан на съответните разпоредби в конституцията, е отговорност и на двете страни, както и че общият интерес на целия иракски народ се обслужва и отразява по най-добрия начин чрез подобен диалог и сътрудничество. ЕС приветства усилията за своевременно ангажиране в такъв диалог. ЕС потвърждава отново твърдата си подкрепа за посредническите усилия на ООН и изразява готовност да подкрепи диалога, ако това бъде поискано.

- б) Укрепване на иракската политическа система чрез подкрепа за усилията на Ирак за установяване на балансирана, приобщаваща, отговорна и демократична система на управление**
6. В контекста на възстановяването след конфликта ЕС отчита продължаващите усилия на иракското правителство за стабилизиране на освободените райони в сътрудничество с ООН и други участници на място. Въпреки че Дайш претърпя военно поражение, заплахата остава. ЕС признава, че все още са налице значителни предизвикателства. Акцентът сега трябва да бъде поставен върху укрепването на мира чрез стабилизиране на условията в освободените провинции, наред с другото чрез недискриминационно завръщане на вътрешно разселените лица в районите им на произход, като се осигури благоприятна среда за помирение и се осъществят политически и икономически реформи. ЕС изтъква, че в спешен порядък трябва да се даде приоритет на националните интереси в дух на взаимно разбирателство и компромис и да се ускори напредъкът по реформите и постигането на национално помирение на основата на справедливост и отчетност, на принципите на функциониращата демокрация, приобщаване, правова държава и зачитане на правата на човека. С оглед постигането на целта за изграждане на обща визия за бъдещето на страната, понастоящем е от първостепенно значение иракските граждани да започнат приобщаващ процес на помирение на национално, регионално и местно равнище в дух на взаимно разбирателство и компромис. В този контекст ЕС също така продължава да оказва твърда подкрепа за специалния представител на генералния секретар на ООН, както и за дейността на Мисията на ООН за подпомагане на Ирак (UNAMI).
7. ЕС отбелязва, че националните избори ще бъдат възможност за изграждане на по-приобщаваща и демократична държава, която да работи в интерес на всички иракски граждани. ЕС насърчава правителството на Ирак да продължи пътя към организиране на национални избори през май 2018 г., които трябва да бъдат легитимни и демократични. Пълноценното участие на всички съставни части на иракското общество, включително региона на Кюрдистан, ще бъде от решаващо значение, за да се гарантира, че изборите ще насърчат създаването на истински представителни институции и приобщаващо управление. За тази цел ЕС е готов да оказва практическа подкрепа за изборния процес и да го следи отблизо, в координация със съответните национални и международни участници, и по-специално UNAMI.
8. Във всички процеси трябва да бъде осигурено пълноценното участие на национално, регионално и местно равнище на жените, младите хора, гражданското общество и всички съставни части на иракското общество, включително етническите и религиозните малцинства. ЕС призовава за пълното прилагане на Националния план за действие на Ирак относно жените, мира и сигурността.

9. ЕС подчертава, че е важно да има професионални, представителни и поставени под демократичен контрол иракски сили за сигурност, които да гарантират ефективна сигурност, правова държава и пълно зачитане на правата на човека. Той приветства напредъка на правителството на Ирак в това отношение и настоятелно призовава да продължават да се полагат необходимите усилия всички въоръжени групи действително да преминат под командването и контрола на иракската държава. От съществено значение е агенциите за сигурност да подобрят своите отношения с цивилното население, за да се затвърдят успехите, свързани със стабилизирането. За тази цел ЕС и неговите държави членки оказаха подкрепа на иракските власти в усилията им за реформа в сектора на гражданската сигурност с изпращането през ноември 2017 г. на консултативна мисия на ЕС (EUAM Iraq). Стратегическите цели на мисията са, наред с другото: предоставяне на консултации и експертни становища на иракските власти на стратегическо ниво, за да допринесе за изпълнението на иракската национална стратегия за сигурност; както и анализ, оценка и определяне на възможностите за евентуален по-нататъшен ангажимент на Съюза в подкрепа на потребностите на реформата в сектора за сигурност в Ирак в дългосрочен план. ЕС подчертава значението на реформата на сектора на полицията и работата, извършвана от работната група за обучение на полицията към Световната коалиция. ЕС и неговите държави членки подчертават по-широката необходимост да се осигури сътрудничество и съгласуваност между различните участници, ангажирани в подкрепа на реформата в сектора за сигурност, в т.ч. ООН, Световната коалиция срещу Даиш и НАТО, както е посочено в съответните заключения на Съвета, и изразяват готовност да се ангажират за постигане на тази цел при надлежно зачитане на институционалната рамка на ЕС.

в) Подкрепа за иракските власти за предоставянето на хуманитарна помощ, подкрепа за ранно възстановяване, стабилизиране, развитие и възстановяване

10. ЕС изразява дълбоката си загриженост във връзка с все още несигурната хуманитарна ситуация и отчита значителните усилия на всички иракски власти, на Организацията на обединените нации и другите международни партньори за предоставянето на хуманитарна помощ и съдействие на разселените и засегнатите от конфликта лица. ЕС изразява загрижеността си във връзка със сведенията за насилствени и дискриминационни връщания. Той изтъква отново, че е важно правителството на Ирак и регионалното правителство на Кюрдистан да защитават цивилното население и да гарантират безопасно, информирано, доброволно, недискриминационно и безпрепятствено връщане на вътрешно разселените лица и бежанците, желаещи да се завърнат в освободените зони, които са признати за безопасни, в съответствие с международното право, включително международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека, както и с международните стандарти за закрила. По-специално въпросите, свързани с правата на жилищно настаняване и поземлените и имуществените права, следва да имат ключово значение в процеса на връщане и възстановяване. ЕС призовава Ирак да поддържа дългогодишната си политика на защита и подкрепа на хората, които живеят в страната и търсят закрила в нея.
11. ЕС подчертава, че е крайно необходимо цялата международна общност да продължи да предоставя хуманитарна помощ на нуждаещите се, по-специално като подкрепя плана на ООН за хуманитарна реакция за Ирак за 2018 г. и като отчита потребностите на цялата територия на страната. ЕС и неговите държави членки са начело на международните хуманитарни действия и ще продължат да проявяват солидарност с иракския народ, като предоставят хуманитарна помощ за най-нуждаещите се, в съответствие с хуманитарните принципи.
12. ЕС и неговите държави членки подчертават, че е необходимо да се предоставят основни обществени услуги и да се задоволят конкретните потребности на всички иракски граждани. ЕС отчита също, че е от решаващо значение да се разработят координирани подходи и да се осъществи връзка между усилията в хуманитарен план и усилията за ранно възстановяване, реконструкция и стабилизиране. ЕС и неговите държави членки, които са сред най-значимите донори в Ирак, се ангажират да подкрепят тези усилия на етапите на прехода и възстановяването въз основа на подход, обхващащ целия Ирак, и са готови да увеличават подкрепата си.

13. Предстоящата международна конференция в Кувейт за възстановяване на Ирак, която ще се проведе в Кувейт с ЕС като съпредседател, представлява възможност за правителството на Ирак да продължи да направлява прехода от стабилизиране към възстановяване, структурирано и в координация с международните си партньори, като обръща внимание и на трайните хуманитарни нужди. Конференцията ще бъде важна възможност за доказване на ангажираността на Ирак с икономическите и социалните реформи, които са от решаващо значение за мобилизирането на толкова необходимата международна подкрепа за реконструкция и дългосрочно възстановяване.
14. Усилията за стабилизиране трябва да бъдат ръководени от Ирак, но като бъдат подкрепени от международната общност и съгласувани с нея, включително ООН и Работната група за стабилизиране към Световната коалиция за борба срещу Даиш. Във връзка с това ЕС призовава правителството на Ирак, в диалог с всички имащи отношение участници на национално, регионално и местно равнище и като отчита в пълна степен интересите на засегнатите общности, в т.ч. малцинствата, да гарантира ефективна сигурност, приобщаващо управление, местна ангажираност и предоставяне на основни услуги в освободените райони.
15. В този контекст ЕС, който ръководи, съвместно с партньорите си от Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини, усилията за намаляване на риска от взривоопасни вещества (НРВВ, „разминирание“) на Световната коалиция за борба с Даиш, призовава правителството на Ирак да премахне всякакви оставащи административни и практически пречки пред пълното разгръщане на националните и международните ресурси, налични за НРВВ в Ирак. Освен това ЕС призовава международните си партньори да увеличат своята финансова подкрепа за усилията за НРВВ като съществена предпоставка за по-нататъшната работа за стабилизиране и възстановяване.

г) Насърчаване на устойчив, основан на знанията и приобщаващ икономически растеж и създаване на работни места

16. ЕС приветства първоначалните усилия на правителството на Ирак да изпълни изискванията по стендбай споразумението с МВФ, но изразява загриженост поради липсата на напредък в последно време и подчертава, че неуспехът в отбелязването на напредък по предвидените в споразумението референтни реформи ще застраши финансовата стабилност на Ирак. ЕС подчертава належащата необходимост от продължаване на финансовите и икономическите реформи и предоставяне на подходящи бюджетни средства на поднационалните органи на управление, за да се даде възможност на Ирак да поеме по пътя на икономическото възстановяване, реконструкцията, устойчивото икономическо и социално развитие, които са съществени елементи за укрепване на социалния договор между държавата и нейните граждани. ЕС приветства усилията на ЕИБ и Ирак за приключване на преговорите за рамково споразумение, с което да се улесни подкрепата чрез дългосрочни заеми за Ирак.
17. ЕС е готов да допринесе за осъществяването на процеса на реформи, необходими за укрепване и диверсифициране на икономиката, което ще доведе до по-добри възможности за създаване на работни места, включително за младите хора. Укрепването на образователната система е от решаващо значение за стабилизирането на Ирак в дългосрочен план и е важен катализатор за развитието на страната. В това отношение подкрепата на ЕС за приобщаващо, справедливо и качествено образование е от съществено значение, за да се избегне появата на „изгубено поколение“. ЕС активно подкрепя иракските власти в работата им за борба с корупцията, подобряване на обществените услуги, укрепване на приобщаващото управление на всички равнища и гарантиране на централното място на иракските граждани във всички усилия за реформа, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, вероизповедание или убеждения.

д) Насърчаване на ефективна и независима съдебна система и гарантиране на търсенето на отговорност

18. ЕС счита, че е от съществено значение за дългосрочната стабилност на Ирак правителството и политическите лидери да предложат и подкрепят надежден процес на правосъдие в условията на преход. Търсенето на отговорност за престъпленията, извършени от всички страни, при гарантиране на справедлив процес е важен елемент за националното помирение. Трябва да се обърне еднакво внимание на исканията на всички жертви.

19. В това отношение ЕС изразява готовност да подкрепи усилията на Ирак и международната общност за търсене на отговорност от членовете на Даиш и за гарантиране на отчетност за нарушенията и погазването на правата на човека, включително военни престъпления и престъпления срещу човечеството, както и действия срещу лица, принадлежащи към малцинствени групи, въз основа на справедлив процес, в съответствие с полаганите от ООН усилия в рамките на Резолюция 2379 на Съвета за сигурност на ООН. Във връзка с това въпросът за чуждестранните бойци терористи, по-специално завърналите се чуждестранни бойци, все още заслужава особен интерес. Сътрудничеството и споделянето на информация със съответните заинтересовани страни — по законосъобразен начин и посредством подходящите канали, продължава да бъде от решаващо значение. ЕС отново призовава Ирак да се присъедини към Римския статут.
20. ЕС изтъква принципното си противопоставяне на използването на смъртното наказание. ЕС твърдо вярва, че използването на смъртното наказание е не само осъдително от морална гледна точка, но и не постига желаната цел нито като възпиращ фактор, нито като наказание. Дори за най-тежките престъпления може да бъде наложено наказание чрез други, също толкова силни, но не необратими средства, дори когато държавата се намира в най-трудните обстоятелства. Допълнително основание за тази линия на разсъждение е трудният контекст на стабилизиране и помирение, в който Ирак се намира понастоящем, след няколко цикъла на терористично насилие от 2003 г. насам. ЕС отново призовава федералното правителство на Ирак да въведе мораториум върху екзекуциите и призовава регионалното правителство на Кюрдистан да възстанови мораториума с оглед на премахването на смъртното наказание като крайна цел.

е) Установяване на диалог относно миграцията с Ирак

21. Съветът приветства започването на официален диалог с Ирак относно миграцията, който позволи да се набележат областите от взаимен интерес, в които сътрудничеството може да бъде задълбочено. Съветът очаква този диалог да продължи. Диалогът следва да обхване всички аспекти на миграцията в рамките на взаимноизгодно съвместно начинание. ЕС призовава правителството на Ирак да продължи да сътрудничи за установяването на процедури за улесняване на достойното, безопасно и организирано връщане на иракските граждани в тяхната родина в съответствие с международното право, включително правото в областта на правата на човека и задължението за обратно приемане на собствените граждани, както и ангажиментите на Ирак, изразени в споразумението за партньорство и сътрудничество.

ж) Подкрепа за добрите отношения на Ирак с всички съседни държави

22. ЕС е поел ангажимент да стимулира регионалния диалог и приветства трайната дипломатическа ангажираност на Ирак със съседните държави. ЕС насърчава всички държави в региона да играят конструктивна роля, да поддържат и увеличават подкрепата си за Ирак и да продължат да подкрепят единството, суверенитета и териториалната цялост на Ирак. ЕС подчертава, че подобряването на регионалното сътрудничество е важно за благоденствието на Ирак и неговите съседи.
23. Съветът призовава върховния представител и Комисията да приведат незабавно в действие тази стратегия и да предвидят нейното преразглеждане най-късно след две години, по целесъобразност. Институциите и държавите — членки на ЕС, ще работят за бърза и ефективна координация между донорите при изпълнението на стратегията на ЕС за Ирак, стремейки се към интегриран подход.
-